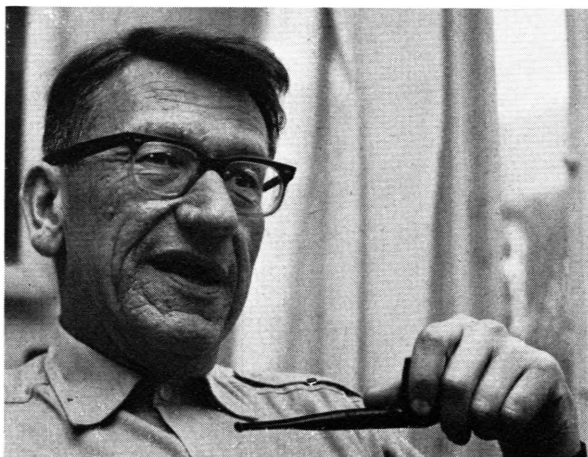

CLOSE/UP

Efter redaktionens slutning modtog vi meddelelsen om Theodor Christensens død den 2. september. Theodor Christensens betydning for dansk kortfilm kan endnu næppe vurderes i sit fulde omfang, men »Kosmorama« vil vende tilbage til hans produktion og hans virke som pædagog i kommende numre.

KOSMORAMAS FILM-QUIZ

Fra nu af vil der i KOSMORAMA regelmæssigt blive stillet læserne et eller flere spørgsmål i forbindelse med det løbende repertoire. Spørgsmålene vil i højere grad stille krav til opfattelses- og kombinationsevnen end til hukommelsen og den filmhistoriske kundskab, selv om en vis filmisk baggrundsviden naturligvis forudsættes. Blandt de rigtige besvarelser udtrækkes en vinder, som præmieres.

1. spørgsmål: I hvilken replik i Jean-Luc Godards »Masculin-Féminin« findes der en hentydning til Jean Renoirs »La Règle du Jeu« (»Spillets regler«)? – Præmie: en flaske whisky.

2. spørgsmål: Hvor i »Jeg er sgu min egen« hentydes der klart til François Truffauts »Jules og Jim«. – Præmie: et års-abonnement på KOSMORAMA.

SAMMENSLUTNING AF FILMKRITIKERE

I forsommeren stiftedes en Sammenslutning af Danske Filmkritikere. Formålet med den nye forening er »at give danske filmkritikere mulighed for at mødes og drøfte filmkritiske og filmæstetiske emner til højnelse af den danske filmkritiks niveau og iøvrigt optage enhver virksomhed med faglig tilknytning til filmkritik«. (Vedtægternes § 1). Foreningen vil hvert efterår efter en afstemning offentliggøre en liste over »årets 10 bedste film« (i lighed

med New Yorker-kritikerne); det vil først og fremmest være denne kåring, der vil have interesse for offentligheden. Den anden og største del af sammenslutningens virksomhed bliver mere intern; man vil arrangere diskussioner, filmaftener, møder med udlændinge, forbedre den elendige kommunikation kritikerne imellem – kort sagt forsøge at skabe et filmmiljø. Forhåbentlig bliver foretagendet dog ikke mere lukket, end at der vil vise sig kraftige dønninger efter diskussionerne i medlemmernes offentlige udfoldelser.

I sæsonen 1962–63 arrangerede Filmmuseet i biblioteket i Vestergade en halv snes aftener med filmdebat for særligt interesserede. Som alle den slags offentligt arrangerede diskussioner var aftenerne meget ujævne, men møderne skabte en lang række frugtbare kontakter mellem filmentusiaster, og der findes stadig spor efter dette spæde forsøg på at skabe et filmmiljø i København. Nu gøres forsøget altså igen, ganske vist under en anden form. Men selv om arrangementerne i første omgang kun skal være for udøvende kritikere, skal det dog understreges, at sammenslutningen er dannet på bred basis uden speciel tilknytning til Filmmuseet, bestemte organisationer eller klubber. Sammenslutningen »optager enhver, der er beskæftiget med filmkritik ved aviser, tidsskrifter, radio, TV m.v.« (Vedtægternes § 2). Sammenslutningen ønsker

ikke at konkurrere med den allerede eksisterende »Foreningen af københavnske Filmmedarbejdere«, der fortsat vil uddele de årlige Bodil-statuetter. Den ny sammenslutnings adresse er »Sammenslutningen af Danske Filmkritikere« c/o Niels Holt, Colbjørnsensgade 16 st., København V.

Frederik G. Jungersten.

PACHT I PARIS

»1908 efter Kristi fødsel kan nu og da forekomme filmhistorikeren at tilhøre en lige så fjern fortid som 1908 før Kristi fødsel«, skrev Erik Ulrichsen engang. Og med rette. Den tidligste filmhistorie henligger af mange årsager i et næsten totalt urtidsmørke, sammenlignet med den oplysning vi har om næsten al anden kulturel aktivitet fra samme periode. Enhver oplysning, hvor den end måtte forekomme, og hvor spinkel den end kan synes, må derfor ikke kasseres uprøvet. Derfor heller ikke nedenstående citat, som jeg af andre er blevet gjort opmærksom på, og som skal læses i tilknytning til Marguerite Engbergs artikel »De første danske filmforevisninger«, »Kosmorama 34«, undertegnede egen artikel »Lars Peter Elfelt« »Kosmorama 66« samt indlæggene i anledning af artiklen »Løvejagten på Elleore« (»Kosmorama 73, 74, 75«). Citatet hører hjemme i J. J. Ipsens erindringsbog »En utopists historie« p. 132. (Woels Forlag

(Cai M. Woel) 1926), og selv om citatet kun taler om køb af film (med prisangivelser) giver det måske forklaringen på, hvordan Vilhelm Pacht erhvervede sig sit forevisningsapparat, hvilket hidtil har været uklart. I sin artikel skriver Marguerite Engberg kun: »Pacht fik fat i et forevisningsapparat og nogle film«. Den i teksten omtalte »Direktør« kan naturligvis kun være den ene af brødrene Lumière.

Her er så citatet:

»Det er bleven sagt at Frankrig altid er forud med en Idé, og bagud med en Handling. Det skal ogsaa være de fattige Opfinderes Land. Her mindes jeg da jeg første Gang saa levende Billeder, eller Film som vi siger nu. Det var sammen med Vilh. Pacht og vistnok i 1896; jeg var Tolk for ham henne i Parisernes første Films-teater, der laa paa Boulevard Saint-Martin. Billederne flimrede fælt; bagefter var vi hjemme hos Direktøren, og Pacht købte en Del af de bedste, til Priser der saa vidt jeg husker ikke oversteg 150 Francs pr. Film. De blev senere foreviste i en Barak paa Raadhuspladsen*) eller rettere Halmtorvet i Kjøbenhavn, som det hed den Gang.

Et gammelt ord siger: »Når Paris tager sig en Snus Tobak, nyser hele Verden – – –«

John Ernst.

*) »Panorama«.